

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 684/2020
21.01.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Поповић, адвокат из ..., против тужене „АИК банка“ а.д. Београд, ради утврђења и стицања без основа, решавајући сукоб месне надлежности између Основног суда у Нишу и Трећег основног суда у Београду, у седници већа одржаној дана 21.01.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За суђење у овом спору **МЕСНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Трећи основни суд у Београду.

Образложење

Трећи основни суд у Београду се, решењем П 19044/20 од 30.06.2020. године, огласио месно ненадлежним за поступање у овој парници и одлучио да се списи након правноснажности доставе Основном суду у Нишу, као стварно и месно надлежном суду за поступање.

Основни суд у Нишу није прихватио своју надлежност за поступање у овој ствари и предмет је доставио овом суду ради решавања сукоба месне надлежности, указујући да се у конкретном случају ради о тужби ради утврђења и стицања без основа и да није реч о искључивој месној надлежности суда, те како тужена није изјавила приговор месне ненадлежности Трећег основног суда у Београду то по налажењу Основног суда у Нишу није било места доношењу решења којим се Трећи основни суд огласио месно ненадлежним за поступање у овој правној ствари.

Решавајући настали сукоб месне надлежност, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова и члана 22. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је за суђење у овом спору месно надлежан Трећи основни суд у Београду.

Поднетом тужбом тужиља је тражила да се утврди да је ништава и да не производи правно дејство одредба члана 5. став 1. тачка 1. Уговора о кредиту број ... од ...2010. године којом је одређено да се корисник обавезује да на дан преноса средстава кредита у течај АИК банци на име накнаде за обраду и администрирање кредитног захтева исплати износ од 1% обрачунат на основицу која представља износ кредита као и да се обавезеже тужени да тужили на име незаконито наплаћене накнаде

за обраду кредитног захтева исплати износ од 2.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 19.11.2010. године па до исплате.

Трећи основни суд у Београду се по службеној дужности огласио месно ненадлежним за поступање и након правноснажности предмет уступио Основном суду у Нишу, као стварно и месно надлежном суду, са образложењем да је чланом 12. предметног Уговора о кредиту, у случају спора, уговорена надлежност Основног суда у Нишу.

Према члану 38. ЗПП, тужба се подноси суду који је опште месно надлежан ако законом није другачије прописано. Према члану 39. став 1. истог закона за суђење је опште месно надлежан суд на чијем подручју тужени има пребивалиште.

Према члану 65. ЗПП ако законом није прописана искључива месна надлежност неког суда, странке могу да се споразумеју да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан.

У конкретном случају, поступак је инициран тужбом ради утврђења ништавости одредбе уговора о готовинском кредиту као и ради неоснованог обogaђења. Тужила је уз тужбу доставила уговор о готовинском кредиту од ...11.2010. године, којим уговором је у члану 12. за случај спора уговорена надлежност Основног суда у Нишу. Тужена није истакла приговор месне ненадлежности суда.

Одредбом члана 19. став 1. ЗПП, прописано је да ће суд по службеној дужности да се огласи месно ненадлежним ако постоји искључива месна надлежност неког другог суда најкасније у року од осам дана од дана пријема одговора на тужбу. Ставом 3. истог члана прописано је да се суд по приговору месне ненадлежности туженог може огласити месно ненадлежним у року од осам дана од дана пријема одговора на тужбу, док је ставом 4. прописано да ако се тужба не доставља на одговор, тужени може да истакне приговор месне ненадлежности најкасније на припремном рочишту, односно на првом рочишту за главну расправу ако се припремно рочиште не одржава, а пре упуштања у расправљање, о чему суд мора да одлучи у року од осам дана од дана изјављивања приговора.

По мишљењу Врховног касационог суда, када за одређене врсте спора одредбама Закона о парничном поступку није предвиђена искључива месна надлежност, а уговорена је месна надлежност неког суда, тужилац врши избор између суда који је месно надлежан према одредбама Закона о парничном поступку и суда чија је надлежност уговорена. У ситуацији када тужена страна истакне приговор месне ненадлежности, позивајући се на уговорену месну надлежност, тада се имају применити одредбе споразума парничних странака о уговореној надлежности. Међутим, како у конкретном случају тужена није истакла приговор месне ненадлежности суда, а не ради се о спору за који је предвиђена искључива месна надлежност у смислу одредби Закона о парничном поступку, то је у смислу одредбе члана 19. и 39. ЗПП, Врховни касациони суд одлучио да је за суђење месно надлежан Трећи основни суд у Београду, којем је тужба поднета.

Из наведених разлога, на основу члана 22. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић